

KESKKONNAMINISTEERIUM

Euroopa Liit
Euroopa
Regionaalarengu Fond

Eesti
tuleviku heaks

Eesti mereala innovaatiliste analüüsi- ja hinnangumeetodite arendamine ning testimine

Ivo Krustok

Keskkonnaministeerium / TA nõunik

23.03.2017

Enamuse Eesti mereala kohta puudub kompleksne alusinfo mereökosüsteemi teenuste hindamiseks ja sinimajanduse arendamiseks, mereelupaikade kaitseks ning asjakohaste meetmete kavandamiseks ja rakendamiseks.

Traditsiooniline mereseire on kulukas, töö- ja ajamahukas ning seda tehakse vaid väiksel alal (seirejaama-põhiselt).

Probleemid

1. Merepõhja **elustiku, elupaikade seisundi ja neid enim mõjutavate tegurite kohta** (sh vööriigid, setete saastatus) on **info puudulik**.
2. Läänemere riikidel, sh **Eestil ei ole piisavat ülevaadet kalavarude kaitseks vajalikest keskkonnatingimustest**, mere ja merre suubuvate jõgede kui oluliste koelmualade seisundi muutustest.

Vaja on teaduspõhised seire- ja hindamismeetodid, et katta uusi vajadusi merekeskkonna seisundi integreeritud ja süsteemsel hindamisel.

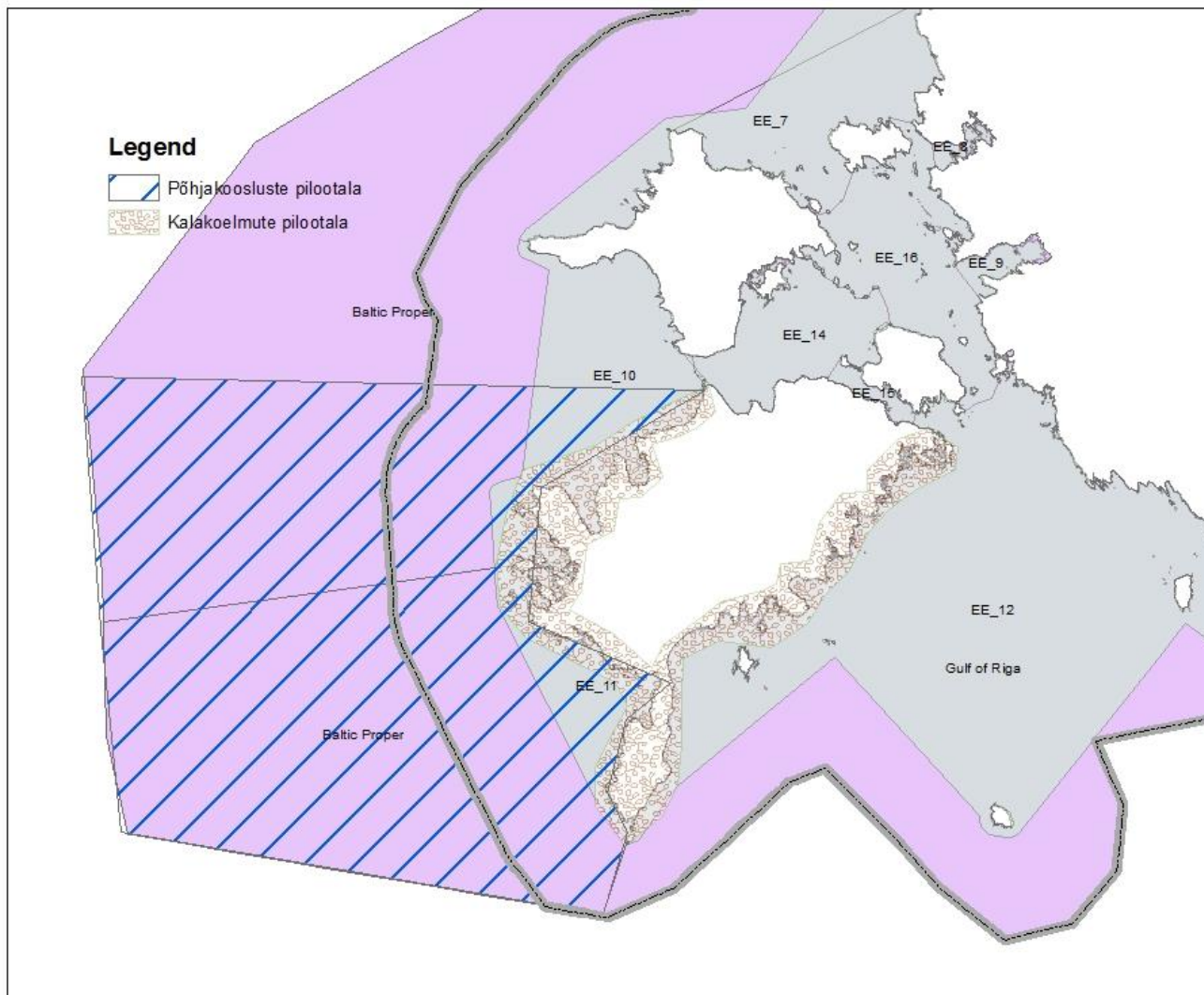
Vajalikud lahendused / meetodid

- **Põhjaelupaigatüüpide leviku, seisundi, elupaikade tundlikkuse ja mõjutatuse** pindalaline hindamine. Töötada välja metoodika mere põhjaelustiku elupaigatüüpide võimaliku leviku määratlemiseks nii geoloogilise, hüdro-morfoloogilise kui muu info integreerimisel.
- **Põhjaelustiku asurkondade, liigirikkuse (sh punase nimestiku liigid) ja arvukuse ning nende muutuste** hindamine. Töötada välja uusi analüüsimeetodeid merekeskkonna seisundi ja seda mõjutavate survetegurite olulisuse hindamiseks.
- **Majanduslikult oluliste kalaliikide koelmualade keskkonnaseisundi ja survetegurite** hindamine ning tõenduslikult oluliste kalaliikide **koelmualade leviku, ulatuse ja seisundi** selgitamine.

Vajalikud lahendused / meetodid

- Põhjaelustiku ja -elupaikade uute **seiremetoodikate rakendamise ettepanekud**, mis aitaksid kaasa kulutõhusamale, põhjalikumale ja operatiivsemale info hankimisele võrreldes seniste punktmõõtmistega.
- Ettepanekud põhjaelustiku ja mereökosüsteemi teenuste kontekstis **oluliste alade, tundlike ja probleemsete või ohustatud piirkondade määratlemiseks**, mis oleks sisendiks nt merealaplaneeringu, merestrategie või veemajanduskava koostamisel ning elupaikade või liigikaitse kavandamisel.

Pilootala

Oodatav tulemus

- **Innovaatilised analüüsi- ja hinnangumeetodid, mis võimaldavad Eesti mereala tulevikus oluliselt põhjalikumalt ja kuluefektiivselt seirata.**
- Soovitused ja ettepanekud projektis arendatud uute mereuuringute meetodite edasise kasutuspotentsiaali kohta.
- Ettepanekud riikliku keskkonnaseire programmi seiretööde täiendamiseks.
- Traditsiooniliste ja uute meetodite võrdlus pilootalal.

Oodatav tulemus

- Mudel kudealade kvaliteedi kaudseks hindamiseks (aluseks ihtüoloogilised andmeid, kudealade hüdrobioloogiliste, -keemiliste ja -füüsikaliste omaduste mõõtmiste tulemused).
- Metoodiline juhend koelmualade seisundi hindamiseks ja soovitused koelmualade olukorra parandamiseks.
- Kalade koelmualade seisund pilootalal ning koelmualade praegune tootlikkus ja koelmualade täiendav potentsiaal kalavarude täiendile.

Kokkuvõtvalt

Lahendused / meetodid:

Põhjaelupaigad – levik, seisund, mõjutatus;

Põhjaelustik – asurkonnad, liigirikkus, arvukus;

Koelmualad – levik, ulatus, seisund, survetegurid;

Ettepanekud:

Põhjaelustiku ja –elupaikade uute seiremeetodite rakendamiseks;

Tundlike ja probleemsete piirkondade määratlemiseks;

KESKKONNAMINISTEERIUM

Euroopa Liit
Euroopa
Regionaalarengu Fond

Eesti
tuleviku heaks

Aitäh!

Ivo Krustok

ivo.krustok@envir.ee